

POSTUPAK VERIFIKACIJE

	Izradio/la:	Pregledao/la:	Odobrio/la:
IME I PREZIME	Petra Tomulić	Ana Jurjević	Igor Šmitran
FUNKCIJA	Verifikator	Voditelj verifikacijskog tijela	Direktor

SADRŽAJ:

1	SVRHA	3
2	PODRUČJE PRIMJENE	3
3	DEFINICIJE I KRATICE	3
4	ODGOVORNOSTI	3
4.1	Uprava	3
4.2	Voditelj verifikacijskog tijela	3
4.3	Vodeći verifikator	4
4.4	Neovisni pregledavatelj	4
4.5	Verifikatori	4
4.6	Tehnički stručnjak	4
5	OPIS POSTUPKA	5
5.1	Opseg verifikacije	5
5.1.1	Procjena potpunosti izvješća i sukladnost s provedbenom Uredbom o praćenju i izvještavanju o emisijama stakleničkih plinova	6
5.1.2	Procjena sukladnosti s odobrenim Planom praćenja (PP) i Dozvolom	6
5.1.3	Procjena sukladnosti sa zahtjevima iz Plana metodologije praćenja	6
5.1.4	Procjena jesu li podaci u izvješću operatora bez materijalnih pogrešaka	6
5.1.5	Procjena je li moguće dati preporuke za poboljšanje učinkovitosti praćenja i izvješćivanja odobrenim Planom praćenja (PP) i Dozvolom	7
5.2	Verifikacijski postupak	7
5.2.1	Predugovorna faza	7
5.2.2	Strateška analiza i analiza rizika	7
5.2.3	Plan verifikacije	7
5.2.4	Analiza procesa i verifikacija podataka	8
5.2.5	Zaključak na temelju verifikacije	8
5.2.6	Neovisno pregledavanje	9
5.2.7	Verifikacijsko izvješće i verifikacijska izjava	9
5.2.8	Postupanje nakon izdavanja verifikacijskog izvješća i izjave	10
5.3	Interna verifikacijska dokumentacija	10
6	PRILOZI	10
7	REFERENTNI DOKUMENTI	10
8	PRIPADAJUĆI DOKUMENTI	11
9	IZMJENE DOKUMENATA	11

1 SVRHA

Svrha ovog postupka je opisati faze verifikacijskih aktivnosti koje provodi verifikacijsko tijelo Društva Cosinus d.o.o, a sve s ciljem da se osigura da su podaci operatera o emisijama u okolišu praćeni u skladu s Uredbom o praćenju i izvješćivanju te da su točni.

2 PODRUČJE PRIMJENE

Ovaj postupak se primjenjuje na verifikaciju izvještaja emisija stakleničkih plinova.

3 DEFINICIJE I KRATICE

Naziv	Definicija
Verifikacija	proces procjenjivanja informacija o okolišu baziranih na povijesnim podacima i informacijama kako bi se utvrdilo da je izjava materijalno ispravna i u skladu s kriterijima;
Verifikacijsko tijelo	pravna osoba ili drugi pravni subjekt koji obavlja verifikacijske aktivnosti;
Verifikacijski tim	jedna ili više osoba uključenih u verifikacijske aktivnosti;
Emisija	ispuštanje u atmosferu stakleničkih plinova iz izvora u nekom postrojenju ili ispuštanje stakleničkih plinova iz zrakoplova pri obavljanju djelatnosti navedenih u uredbi o načinu trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova;
Staklenički plinovi	plinoviti sastojci atmosfere i prirodni i antropogeni koji apsorbiraju i ponovno emitiraju infracrveno zračenje, i koji se prema odredbama konvencije nadziru;
Pogreška	izostavljanje, krivo tumačenje ili greška prijavljena u podacima operatera ne uzimajući u obzir dopuštenu nesigurnost;
Materijalna pogreška	pogreška koja po mišljenju verifikatora, pojedinačno ili zajedno s drugim pogreškama, prelazi razinu materijalnosti ili bi mogla utjecati na obradu izvješća operatora koju provodi nadležno tijelo.

4 ODGOVORNOSTI

4.1 Uprava

- osigurava resurse za obavljanje verifikacijskih aktivnosti;
- donosi odluku o izdavanju verifikacijske izjave
- snosi sveukupnu odgovornost verifikacijskog tijela.

4.2 Voditelj verifikacijskog tijela

- zaprima upit za provođenje verifikacijskih aktivnosti;

- obavlja pregled informacija dobivenih od operatora kako bi odredio opseg verifikacije;
- ocjenjuje jesu li obveze obuhvaćene opsegom njegove akreditacije;
- šalje zahtjev klijentu za dostavu potrebne dokumentacije;
- određuje kompetencije koje treba posjedovati verifikacijski tim, i na temelju toga određuje i odobrava verifikacijski tim;
- procjenjuje rizike povezane s verifikacijom izvješća operatora (rizici vezani uz kompetentnost verifikacijskog tima, nepristranost i nezavisnost verifikacijskog tima, vremensko rok za izvršenje verifikacijskih aktivnosti);
- dodjeljuje i informira članove verifikacijskog tima o njihovim određenim zadaćama;
- formiranje ponude klijentu .

4.3 Vodeći verifikator

- vodi verifikacijski postupak i upravlja njime prema zahtjevima standarda i važeće zakonskoj legislative (navedeno u poglavlju 7.);
- dodjeljuje i informira članove verifikacijskog tima o njihovim određenim zadaćama;
- provodi stratešku analizu i analizu rizika;
- sastavlja i provodi plan verifikacije i uzorkovanje;
- provodi terenski obilazak prema potrebi te komunicira s klijentom;
- osigurava da je sva interna verifikacijska dokumentacija, uključujući popratne dokaze, i nacrt verifikacijskog izvješća, spremna za neovisni pregled;
- osigurava pomoć neovisnim pregledavateljima u svrhu dovršetka verifikacije;
- upravlja prikupljanjem interne verifikacijske dokumentacije, sastavlja verifikacijsko izvješće i komunicira s neovisnim pregledavateljem;
- sastavlja verifikacijsko izvješće;
- obavještava voditelja verifikacijskog tijela o rezultatima verifikacijskih aktivnosti.

4.4 Neovisni pregledavatelj

- pregledava cjelokupni postupak verifikacije i utvrđuje da li je verifikacijski postupak proveden prema zahtjevima standarda i važeće zakonskoj legislative (navedeno u poglavlju 7.);
- ocjenjuje i daje mišljenje jesu li prikupljeni dokazi dovoljni te može li verifikator na temelju njih uz razumno jamstvo izdati verifikacijsko izvješće;
- pregledava izmjene i dokaze o izmjenama u verifikacijskom izvješću ukoliko dođe do istih.

4.5 Verifikatori

- potvrđuje opseg verifikacije s operaterom;
- komunicira s vodećim verifikatorom o eventualnim utvrđenim propustima plana verifikacije;
- provodi postupak verifikacije Provođi postupak verifikacije prema zahtjevima standarda i važeće zakonskoj legislative (navedeno u poglavlju 7.);
- provodi analizu procesa;
- rješava pitanja koja se odnose na verifikaciju, osobito ona koje se odnose na značajnost prijavljenih podataka i sukladnost s planom praćenja;
- prikuplja internu verifikacijsku dokumentaciju.

4.6 Tehnički stručnjak

- daje podršku vodećem verifikatoru i/ ili nezavisnom pregledavatelja u tehničkom području za koje je kompetentan;

- izvještava vodećeg verifikatora/ neovisnog pregledavatelja o specifičnim uočenim problemima.

5 OPIS POSTUPKA

5.1 Opseg verifikacije

Opseg verifikacije u verifikacijskom procesu definira granice i parametre unutar kojih će se provesti verifikacija te služi kao temelj za planiranje i provedbu svih verifikacijskih aktivnosti. Opseg se utvrđuje kako bi se osiguralo da su sve relevantne informacije, procesi i podaci uključeni u procjenu, a sve u skladu sa zahtjevima norme HRN EN ISO/IEC 17029 i HRN EN ISO/IEC 14065. Opseg uključuje sljedeće ključne aspekte:

- Cilj i svrhu verifikacije – Jasno definira zašto se verifikacija provodi. Uobičajeni ciljevi uključuju potvrdu usklađenosti s propisima, ispunjavanje uvjeta certifikacije, ili osiguranje povjerenja u određene podatke ili procese.
- Obuhvat objekta ili subjekta verifikacije – Specifično navodi na što se točno odnosi verifikacija, uključujući:
  - Određene jedinice, odjele ili funkcionalne jedinice unutar organizacije.
  - Procese, proizvode, usluge ili sustave koji su predmet verifikacije.
- Period ili vremenski okvir – Precizno navodi vremensko razdoblje koje je obuhvaćeno verifikacijom, tj. razdoblje za koje se prikupljaju i provjeravaju podaci.
- Specifični kriteriji verifikacije – Uključuje norme, standarde, smjernice ili zakonske zahtjeve prema kojima će se provoditi verifikacija (npr. zakonski propisi, interni standardi ili smjernice organizacije).
- Vrsta podataka i dokaza – Definira koje vrste podataka i dokaza će biti prikupljeni i analizirani. To uključuje financijske podatke, tehničke specifikacije, izvještaje o emisijama ili procjene rizika, kao i izvore podataka (interne i eksterne), te metode prikupljanja i ocjene dokaza.
- Granice i isključenja – Opisuje specifične aspekte koji su izuzeti iz verifikacije, uključujući određene procese, lokacije ili podatke koji nisu obuhvaćeni. Ove informacije sprječavaju nesporazume i jasno određuju područje djelovanja verifikacije

Tijekom verifikacije izvješća o emisijama stakleničkih plinova, verifikator procjenjuje sljedeće:

1. Potpunost izvješća i usklađenost sa zahtjevima prema Provedbenoj uredbi o praćenju i izvješćivanju o emisijama stakleničkih plinova, uključujući minimalan sadržaj godišnjih izvješća.
2. Sukladnost s odobrenim Planom praćenja (PP) i zahtjevima dozvole za emisije, kada je riječ o postrojenjima.
3. Postupanje operatora u skladu sa zahtjevima iz plana metodologije praćenja prema Delegiranoj uredbi koju je odobrilo nadležno tijelo, ako se radi o izvješću operatora o referentnim podacima ili podacima novog sudionika.
4. Točnost podataka u izvješću operatora – procjenjuje se postojanje materijalnih pogrešaka u izvještaju.
5. Informacije o sustavima protoka podataka, kontrolnim postupcima i aktivnostima operatora – procjenjuju se postupci kojima operatori unaprjeđuju učinkovitost praćenja i izvješćivanja.

	POSTUPAK VERIFIKACIJE	Oznaka: POS 11
		Izdanje/datum: 7/ 05.12.2024
		Stranica: 6/12

5.1.1 Procjena potpunosti izvješća i sukladnost s provedbenom Uredbom o praćenju i izvještavanju o emisijama stakleničkih plinova

Verifikator provjerava je li obrazac Izvješća operatera potpun i ispravno popunjen te jesu li korištene točne jedinične mjere, jesu li sve promjene nastale u izvještajnom razdoblju navedene i u izvješću, da li podaci u izvješću odražavaju stvarno stanje u pogledu aktivnosti i metodologije operatera u trenutku nastanka emisija i je li u skladu s minimalnim zahtjevima Provedbene Uredbe o praćenju i izvješćivanju o emisijama stakleničkih plinova.

Ukoliko verifikator utvrdi pogrešku, ocjenjuje ju kao značajnu ili manje značajnu (ovisno o veličini, prirodi te okolnostima nastanka). Sukladno utvrđenom, operater mora izvršiti ispravak.

5.1.2 Procjena sukladnosti s odobrenim Planom praćenja (PP) i Dozvolom

Svaki operater postrojenja dužan je pratiti emisije stakleničkih plinova na temelju plana praćenja kojeg je odobrilo Ministarstvo, a sukladno važećoj zakonskoj legislativi. Plan praćenja sastoji se od detaljne, potpune i transparentne dokumentacije o metodologiji praćenja pojedinog postrojenja. Verifikator provjerava je li operater ispravno naveo i da li stvarno stanje u trenutku nastanka emisija odražava ono što je navedeno u PP i Dozvoli. Verifikator provjerava potpunost izvora emisija i tokova izvora kako je opisano u planu praćenja. Ukoliko je došlo do izmjena u Planovima Praćenja operatera, verifikator uzima sve verzije u obzir te procjenjuje kojeg će koristiti za procjenu.

5.1.3 Procjena sukladnosti sa zahtjevima iz Plana metodologije praćenja

Za praćenje emisija iz postrojenja operater se može odlučiti za primjenu metodologije na temelju proračuna ili metodologije na temelju mjerenja, kombinirani pristup ili metodologiju praćenja koja se temelji na razinama točnosti ovisno o procesima.

Za potrebe verificiranja izvješća operatera o referentnim podacima ili izvješća o podacima novog sudionika, verifikator provjerava primjenjuje li se metodologija za prikupljanje i praćenje podataka definirana u planu metodologije praćenja na pravilan način te provjerava:

- a) jesu li svi podaci o emisijama, ulaznim vrijednostima, izlaznim vrijednostima i energetskim tokovima pravilno dodijeljeni potpostrojenjima;
- b) jesu li podaci potpuni i je li došlo do nedostatka podataka ili dvostrukog brojanja;
- c) temelje li se razine aktivnosti za referentne vrijednosti proizvoda na pravilnoj primjeni definicija proizvoda;
- d) jesu li razine aktivnosti za potpostrojenja s referentnom vrijednosti za toplinu, potpostrojenje s referentnom vrijednosti za područno grijanje, potpostrojenja s referentnom vrijednosti za gorivo i potpostrojenja s procesnim emisijama pravilno dodijeljene u skladu s proizvedenim proizvodima te delegiranim aktima.

5.1.4 Procjena jesu li podaci u izvješću operatera bez materijalnih pogrešaka

Kako bi dobio potrebne dokaze za razumno jamstvo i traženu razinu materijalnosti podataka, verifikator provodi analitičke postupke i ispitivanje materijalnih podataka kako bi dobio jasne i objektivne dokaze za navedene skupne emisije ili podatke relevantne za besplatnu dodjelu, uzimajući u obzir sve ostale informacije navedene u izvješću operatera.

5.1.5 Procjena je li moguće dati preporuke za poboljšanje učinkovitosti praćenja i izvješćivanja odobrenim Planom praćenja (PP) i Dozvolom

Ukoliko verifikator tijekom ocjenjivanja uoči da postoje područja za poboljšanje u operaterovom postupku praćenja i izvješćivanja posebno u području aktivnosti toka podataka, procjene rizika, kontrolne aktivnosti, ocjenu sustava nadzora i postupaka koji se navode u odobrenom PP-u, verifikator uvrštava preporuku za poboljšanje u verifikacijsko izvješće

5.2 Verifikacijski postupak

Verifikacijske aktivnosti koje provodi verifikacijsko tijelo obuhvaćaju slijedeće faze (dijagram tijeka u Prilogu 1. ovog postupka):

1. Predugovorna faza
2. Strateška analiza
3. Analiza rizika
4. Plan verifikacije
5. Verifikacija
6. Zaključak na temelju nalaza verifikacije
7. Neovisno ocjenjivanje
8. Verifikacijska izjava.

5.2.1 Predugovorna faza

Predugovorna faza odnosi se na period prije prihvaćanja obaveza s verifikacijom u kojoj se verifikacijsko tijelo informira o operateru te procjenjuje može li izvršiti verifikaciju. Postupanje u predugovornoj fazi opisano je u radnoj uputi *RU 11-01- Ocjena zahtjeva i ugovaranje verifikacijskih aktivnosti* i *RU 11-06- procjena raspodjele vremena za provođenje verifikacijskih aktivnosti*.

5.2.2 Strateška analiza i analiza rizika

Strateška analiza obuhvaća proces provjere i ispitivanja verifikatora kako bi prikupio dovoljno dokaza da može donijeti odgovarajuće verifikacijsko mišljenje. Na početku postupka provodi se analiza svih relevantnih djelatnosti operatera kako bi verifikacijsko tijelo moglo procijeniti prirodu, opseg i složenost verifikacijskih aktivnosti koje treba provesti. Provjerava se kategorija postrojenja, plan praćenja te detalji metodologije praćenja kao i korištenu opremu za praćenje, tok podataka, njegov kontrolni sustav i kontrolno okruženje, informacije prethodnih verifikacija (ako ih je bilo) i sl.

Detaljnija uputa opisana je u *RU 11-02- Strateška analiza*.

Analiza rizika potrebna je kako bi verifikator uvidio na ona područja koja dovode do povećanog rizika od pogreške ili nesukladnosti. Za oblikovanje, planiranje i provođenje učinkovite verifikacije verifikator utvrđuje i analizira inherentne rizike, kontrolne aktivnosti te kontrolne rizike povezane s učinkovitosti kontrolnih aktivnosti ako se provode.

Analiza rizika vrši se u skladu s *RU 11-03- Analiza rizika*.

5.2.3 Plan verifikacije

Plan verifikacije se izrađuje u skladu s dobivenim informacijama i rizicima utvrđenim tijekom strateške analize i analize rizika. Plan uključuje:

- program verifikacije koji opisuje vrstu i opseg verifikacije te vrijeme i način realizacije istog
- plan ispitivanja koji utvrđuje opseg i metode ispitivanja kontrolnih aktivnosti i postupaka za kontrolne aktivnosti
- plan uzorkovanja podataka koji utvrđuje opseg i metode uzorkovanja podataka koje se odnose na ukupne emisije.

Verifikator osmišljava svoj plan ispitivanja i određuje veličinu uzorka i aktivnosti uzorkovanja za ispitivanje kontrolnih aktivnosti, u skladu s uputom RU 11-08- Uzorkovanje.

5.2.4 Analiza procesa i verifikacija podataka

Analizom procesa verifikator prikuplja i dokumentira dokaze temeljem kojih donosi verifikacijsko mišljenje. Analiza obuhvaća ispitivanje materijalnih podataka: verifikacijskih podataka i analitičkih postupaka te provjere primjene plana praćenja koja uključuje provjeru toka podataka, provjeru kontrolnih aktivnosti i provjeru postupaka navedenih u Planu praćenja.

Verifikator verificira podatke navedene u izvješću operatera temeljem detaljne analize koja uključuje slijeđenje podataka do primarnih podatkovnih izvora, unakrsnu provjeru podataka s vanjskim podatkovnim izvorima, usklađivanje, provjeru graničnih vrijednosti s obzirom na odgovarajuće podatke i ponovno izračunavanje.

Analiza procesa i verifikacija podataka je detaljno opisana u *RU 11-04- Analiza procesa*.

5.2.5 Zaključak na temelju verifikacije

Po završetku verifikacije i razmatranju informacija dobivenih tijekom verifikacije, verifikator:

- (a) provjerava konačne podatke dobivene od operatora (uključujući i podatke koji su izmijenjeni na temelju informacija dobivenih tijekom verifikacije);
- (b) razmatra razloge koje je operator naveo za eventualne razlike između konačnih i ranije dostavljenih podataka;
- (c) pregledava rezultate ocjenjivanja kako bi utvrdio je li pravilno proveden plan praćenja koji je odobrilo nadležno tijelo ili, prema potrebi, plan metodologije praćenja, uključujući postupke opisane u tom planu;
- (d) ocjenjuje je li verifikacijski rizik na dovoljno niskoj razini kako bi se osiguralo razumno jamstvo;
- (e) osigurava da su prikupljeni dokazi dovoljni za davanje verifikacijskog mišljenja uz razumno jamstvo da u izvješću nema materijalnih pogrešaka;
- (f) osigurava da je postupak verifikacije u potpunosti dokumentiran u internoj verifikacijskoj dokumentaciji i da se u verifikacijskom izvješću može dati konačna prosudba.

Ukoliko verifikator dobije odstupanja u dokazima između više izvora, određuje dodatne verifikacijske aktivnosti koje su navedene u analizi procesa potrebne da bi riješile nedosljednosti. Zaključak se evidentira na obrascu OB 11-01- *Strateška analiza i analiza procesa*.

5.2.6 Neovisno pregledavanje

Prije izdavanja verifikacijskog izvješća, internu verifikacijsku dokumentaciju i verifikacijsko izvješće, pregledava i ocjenjuje neovisni pregledavatelj koji nije sudjelovao u provođenju verifikacijskih aktivnosti koje podliježu njegovu pregledu.

Neovisni pregledavatelj ocjenjuje i jesu li prikupljeni dokazi dovoljni da verifikator na temelju njih može uz razumno jamstvo izdati verifikacijsko izvješće te da li se postupak verifikacije proveo u skladu sa zahtjevima provedbene Uredbe o verifikaciji podataka emisija stakleničkih plinova. To se odnosi na sljedeće:

- kompetentnost verifikacijskog tima;
- procjenu rizika verifikatora vezanu uz verifikacijski angažman (nepriistranost, procjena vremena i sl.);
- kvalitetu i količinu prikupljenih podataka;
- stratešku analizu, analizu rizika i plan verifikacije, uključujući preglede analize rizika i plana aktivnosti provedene tijekom analize procesa, prikupljenih dokaza kao i promjena u planiranim i provedenim verifikacijskim aktivnostima;
- upravljanje internom dokumentacijom verifikacijskog tima;
- komunikaciju s operaterom (upravljanje pogreškama i nesukladnostima);
- verifikacijsko mišljenje i sl.

Ukoliko nakon pregleda nastanu okolnosti koje mogu dovesti do izmjena u verifikacijskom izvješću, neovisni pregledavatelj pregledava te izmjene i dokaze o njima. Svoj zaključaj daje na obrascu OB 11-04- *Neovisni pregled*.

5.2.7 Verifikacijsko izvješće i verifikacijska izjava

Verifikator, temeljem informacija prikupljenih tijekom verifikacije, daje verifikacijsko izvješće operateru za svako izvješće o emisijama, izvješće o referentnim podacima, izvješće o podacima novog sudionika ili godišnje izvješće o razini aktivnosti koje je bilo podvrgnuto verifikaciji.

Moguće su dvije vrste mišljenja u izvješću - ili je verificirano kao zadovoljavajuće ili kao nezadovoljavajuće tj. nije verificirano, s različitim opravdanjima.

Verifikacijska izjava (OB 11-08) predstavlja sažetak cijelog verifikacijskog izvješća i sadrži ukupno mišljenje verifikatora o prijavljenim podacima. Svi odjeljci izvješća, uključujući priloge, potkrepljuju mišljenje i ne smatraju se zasebnim cjelinama.

Verifikacijska izjava prema zahtjevima programa izdaje se ili ne izdaje temeljem Odluke (OB 11-09) koju odobrava Uprava. Verifikacijsku izjavu potpisuje osoba koja nije bila uključena u izvođenje verifikacijskog postupka, tj. direktor kao ovlaštena osoba.

Ukoliko verifikacijsko tijelo neće izdati verifikacijsku izjavu, o istome obavještava klijenta.

Izdavanje verifikacijskog izvješća i davanje mišljenja, rješavanje neriješenih pitanja iz verifikacijskog izvješća, davanje verifikacijske izjave te daljnje pružanje informacija i pozivanje na verifikaciju i upotrebu oznake opisani su u uputi *RU 11-05- Izrada verifikacijskog izvješća i verifikacijske izjave*.

	POSTUPAK VERIFIKACIJE	Oznaka: POS 11
		Izdanje/datum: 7/ 05.12.2024
		Stranica: 10/12

5.2.8 Postupanje nakon izdavanja verifikacijskog izvješća i izjave

Nakon izdavanja verifikacijskog izvješća i izjave, organizacija osigurava odgovarajuće postupanje u slučajevima prigovora ili žalbi klijenata, sukladno definiranim procedurama. Svi prigovori i žalbe koji se odnose na izdano verifikacijsko mišljenje obrađuju se u skladu s postupkom *POS 13 – Pritužbe i žalbe*.

Osim toga, organizacija prati način na koji klijent koristi izdano verifikacijsko izvješće i izjavu kako bi se osiguralo da se navedeni dokumenti koriste u skladu s njihovom namjenom i bez narušavanja integriteta ili reputacije organizacije. U slučaju neprikladnog korištenja, poduzimaju se odgovarajuće mjere kako bi se zaštitila vjerodostojnost verifikacijskog procesa.

Ukoliko nakon izdavanja verifikacijskog izvješća i izjave proizađu novi podaci koji bi mogli utjecati na točnost izvještaja ili su pronađene greške od strane nadležnog tijela prati se postupak izdavanja revidiranog verifikacijskog izvješća i izjave. Postupa se prema *RU 11-05 Izrada verifikacijskog izvješća i verifikacijske izjave*.

5.3 Interna verifikacijska dokumentacija

Verifikator priprema i sastavlja internu verifikacijsku dokumentaciju koja sadrži:

- rezultate provedenih verifikacijskih aktivnosti;
- stratešku analizu, analizu rizika i verifikacijski plan;
- dovoljno informacija na kojima se temelji verifikacijsko mišljenje, uključujući obrazloženja za prosudbe o tome utječu li utvrđene pogreške materijalno na podatke o emisijama iznesene u izviješću ili podatke koji se odnose na besplatnu dodjelu.

Nakon ovjere verifikacijskog izvješća verifikator u internu verifikacijsku dokumentaciju uvrštava rezultate neovisnog pregleda.

Sva interna dokumentacija vezana uz verifikacijske aktivnosti pohranjuje se na serveru u datoteci „Verifikacijske aktivnosti“ razvrstane po godini kada se provodi verifikacija i prema klijentima (operatorima).

6 PRILOZI

1. Opći dijagram tijeka verifikacijskih aktivnosti- POS 11-P.1

7 REFERENTNI DOKUMENTI

Redni br.	Naziv dokumenta	Oznaka
1.	Poslovnik verifikacijskog tijela HRN EN ISO 17029	PSL 17029
2.	Uredba komisije (EU) 2018/2067 o verifikaciji podataka i akreditaciji verifikatora u skladu s Direktivom 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća	EU 2018/2067
3.	Delegirana uredba komisije (EU) 2019/331 o utvrđivanju prijelaznih pravila na razini Unije za usklađenu besplatnu dodjelu emisijskih jedinica na temelju članka 10.a Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća	EU 2019/331
4.	Popis vanjskih dokumenata	LD 01-02

8 PRIPADAJUĆI DOKUMENTI

Redni br.	Naziv	Oznaka
1.	Ocjena zahtjeva i ugovaranje verifikacijskih aktivnosti	RU 11-01
2.	Strateška analiza	RU 11-02
3.	Analiza rizika	RU 11-03
4.	Analiza procesa	RU 11-04
5.	Izrada verifikacijskog izvješća i verifikacijske izjave	RU 11-05
6.	Procjena raspodjele vremena za provođenje verifikacijskih aktivnosti	RU 11-06
7.	Uzorkovanje	RU 11-08
8.	Strateška analiza i analiza procesa	OB 11-01
9.	Neovisni pregled	OB 11-04
10.	Verifikacijska izjava	OB 11-08
11.	Odluka o izdavanju verifikacijske izjave	OB 11-09
12.	Prigovori i žalbe	POS 13

9 IZMJENE DOKUMENATA

Izdanje	Opis izmjene	Autor	Datum
0	Početna verzija	Ana Jurjević	01.06.2020.
1	<p>-naziv obrasca OB 11-01 analiza rizika zamijenjen nazivom Analiza procesa</p> <p>-promijenjena oznaka obrasca Analiza rizika u OB 11-02</p> <p>-U poglavlju 5.2.3. dodan obrazac Plan verifikacije (OB 11-03)</p> <p>-Ažurirana lista referentnih dokumenata-uključene uredbe koje se odnose na verifikacijske aktivnosti, IAF i EA dokumenti te standard 14065:2013 te je izmijenjena oznaka Pravilnika o načinu besplatne dodjele emisijskih jedinica postrojenjima i o praćenju, izvješćivanju i verifikaciji izvješća o emisijama stakleničkih plinova iz postrojenja i zrakoplova</p>	Ana Jurjević	13.10.2022.

2	<ul style="list-style-type: none"> - u čitavoj radnoj uputi Termin „auditor“ zamijenjen terminom „verifikator“ - 4.2 dodane odgovornosti voditelja verifikacijskog tijela - 4.4. Termin „neovisni revizor“ zamijenjen terminom „neovisni pregledavatelj“ - Dodano poglavlje 5.3 interna verifikacijska dokumentacija -dodan dijagram tijeka verifikacijskih aktivnosti Prilog 1. - dopuna radnom uputom- RU 11-6- Procjena raspodjele vremena za provođenje verifikacijskih aktivnosti - 5.2.2. dopunjeno s radnom uputom RU 11-3- Analiza rizika - 5.2.3.- dopuna radnom uputom RU 11-08- Uzorkovanje - izmijenjen naziv obrasca OB 11-01 iz „analiza procesa“ u „strateška analiza i analiza procesa“ - 5.2.6.-dodan novi obrazac- OB 11-04- neovisni pregled - 7-referentni dokumenti- pozivanje na listu vanjskih dokumenata 	Ana Jurjević	19.12.2022.
3	Izmjena naziva RU 11-05- dodan opis za izdavanje verifikacijske izjave	Ana Jurjević	19.07.2023.
4	Dodane uredbe EU 2018/2067 i EU 2019/331 u popis referentnih dokumenata Izmijenjen naziv poslovnika u referentnim dokumentima	Ana Jurjević	01.09.2023.
5	5.1. jasnije definiran opseg verifikacije 5.2.7. i 8.- dodan obrazac verifikacijske izjave 5.2.7.- Verifikacijsku izjavu potpisuje osoba koja nije bila uključena u izvođenje verifikacijskog postupka, tj. direktor kao ovlaštena osoba 8 Izmijenjena oznaka Poslovnika iz 14065 u 17029	Ana Jurjević	02.01.2024.
6	Dodano poglavlje 5.2.8.	Ana Jurjević	14.11.2024.
7	U poglavlju 5.2.8. dodano poglavlje postupanja u slučaju utvrđivanja revidiranog verifikacijskog izvješća i izjave.	Ana Jurjević	05.12.2024.